

OXIDY

Dvoupřvkové sloučeniny **kyslíku** s jiným prvkem.

Názvosloví se tvoří stejně jako u halogenidů, ale podst.jm. tvoří **OXID**. Příd.jm. má zakončení podle svého oxid.čísla.

OXIDAČNÍ ČÍSLO KYSLÍKU V OXIDECH JE -II.

OXID SIŘIČITÝ (SO₂)

- Bezbarvá, plynná, ostře zapáchající látka
- Dráždí ke kašli
- **Jedovatý!**
- Je příčinou „kyselých dešťů“ → znečištěné prostředí
- **Použití:** výroba celulózy a papíru, k bělení (vlny, slámy, bavlny), k desinfekci, k výrobě kyseliny sírové aj.

OXID DUSNATÝ (NO) a OXID DUSIČITÝ (NO₂)

- Dusnatý -bezbarvý
- Dusičitý - hnědočervený jedovatý plyn, leptavé účinky
- Vznik kyselých dešťů
- **Použití:** výroba kyseliny dusičné

OXID UHELNATÝ (CO)

- Bezbarvý, **jedovatý** plyn
- Složka kouřových a výfukových plynů, cigaretového kouře
- Při otravě ihned podat kyslík (na vzduch)

OXID UHLIČITÝ (CO₂)

- Bezbarvý, **nedýchatelný** plyn
- Součást vzduchu, vzniká dýcháním organismů (i člověka!)
- **Použití:** výroba nápojů, plnění hasicích přístrojů
- Suchý led – v pevném skupenství = chladicí prostředek
- Skleníkový efekt

OXID VÁPENATÝ (CaO)

- Bílá prášková nebo kusová látka
- Pálené vápno
- **Použití:** stavebnictví, výroba kovů, skla, vápnění půdy

OXID HLINITÝ (Al₂O₃)

- Nerost korund nebo se vyrábí z bauxitu
- **Použití:** výroby porcelánu, zubních cementů, barev

OXID FOSFOREČNÝ (P₂O₅)

- Bílá krystalická látka
- Sušidlo

OXID KŘEMIČITÝ (SiO₂)

- Pevná, těžko tavitelná látka
- Stavebnictví, hutnictví, výroba skla